

Estatut i mètodes de la filosofia

Professor: Joan Martínez Porcell

Codi: 222409

Crèdits: 3 ECTS

Llengua: català

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és doble. En primer lloc es tracta d'aprofundir la pregunta de què és la filosofia, aclarint la seva noció, diferenciant-la de les altres formes de saber i definint el seu estatut. Tot això, no de manera sols introductòria, com es fa al començament de la carrera, sinó de forma més definitiva, sobre la base de l'aprenentatge ja realitzat i de les moltes hores de lectura i de reflexió filosòfiques que ja tenen els alumnes de segon cicle. El segon objectiu, en bona part indestriable del primer, és de fer un repàs crític i esclaridor dels principals mètodes de la filosofia, per tal de saber-los utilitzar, com a professionals, segons les exigències de les qüestions que se'ns puguin plantejar, d'acord amb cada situació cultural, i també segons el tarannà i les opcions de cadascú.

Programa

1. Filosofia i ciències; filosofia i teologia; filosofia i vida; la qüestió del punt de partida; el problema de la filosofia cristiana; la divisió de la filosofia en disciplines.
2. Veritat i certesa; anàlisi i síntesi; inducció i deducció; reducció i constitució; analogia i dialèctica; allò singular i allò universal; allò immediat i allò mediat; allò teòric i allò pràctic; allò real i allò ideal; tipus d'experiència; formes d'abstracció; classes de relació.
3. El mètode filosòfic en l'antiguitat; el mètode escolàstic; el mètode cartesiana; el mètode transcendental; el mètode fenomenològic; el mètode hermenèutic; el mètode transcendental-personalista; el mètode de les successives implicacions. Altres mètodes de la filosofia.
4. La fe i la raó. La solució de la circularitat, proposada a la *Fides et Ratio*.

Fonts d'informació per a qüestions diverses de Filosofia Teòrica i Filosofia Pràctica

1. Manuals i monografies universitàries (seran inclosos en el programa de continguts)
2. Dossiers de textos segons els mòduls del programa, fet i repartit pel professor.
3. Esquemes i material complementari que el professor lliurarà tot seguint el desenvolupament del programa.

Competències generals

CG3. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats bàsiques i avançades de gestió de les fonts i de la informació rellevant en l'àrea dels estudis filosòfics i humanístics, ja sigui a través dels mitjans més tradicionals, o a través dels mitjans introduïts gràcies a les noves tecnologies informàtiques.

CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.

CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.

CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques en relació a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada a la seva resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.

CG12. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'investigació, desenvolupant noves estratègies d'aprenentatge.

CG17. Que l'alumne sigui capaç de responsabilitzar-se del propi aprenentatge, desenvolupant aquelles habilitats necessàries per treballar de forma autodirigida i per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Competències específiques (Mòdul: Complementàries)

CE1. Que l'alumne adquireixi habilitats avançades pel que fa a la interpretació i comentari dels textos filosòfics.

CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats avançades d'argumentació específicament filosòfica sobre les qüestions que s'estudien en els diferents camps temàtics de la filosofia, dominant cada vegada més les terminologies específiques, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.

CE4. Que l'alumne adquireixi les categories i els instruments històrics necessaris per a poder fer-se càrrec per si mateix de les qüestions més particulars, especialitzades i profundes plantejades en i pels diversos àmbits, autors i textos de la filosofia teòrica i de la filosofia pràctica.

Activitats formatives

Ensenyament-aprenentatge presencial:

- exposició del professor.
- exposició de l'estudiant.
- debats.
- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

Activitats d'avaluació

Es combinen avaluació contínua més específica (a través de la participació a classe i treballs individuals: 40%) i examen final de l'assignatura (60%).